

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๕๗

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ เสนอเรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

๑. นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา ผู้ถูกร้อง ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๖) ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เนื่องจาก

(๑) เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ

(๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๕๑,๘๐๐.๖๔ บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศฯ ข้อ ๒ ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วัน (เริ่มยื่นบัญชีฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔)

ปรากฏว่าเมื่อพ้นระยะเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดแล้ว ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี กรณีเข้ารับตำแหน่งต่อผู้ร้อง สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้อง เพื่อให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีฯ รวม ๓ ครั้ง ปรากฏตามเอกสารประกอบคำร้อง คือ

ครั้งที่ ๑ หนังสือลับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๓๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ส่งที่บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งนางาม อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี มีผู้รับชื่อ เพียว หัสแดง มีฐานะเป็นคนในบ้าน รับเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒ หนังสือลับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๑๕๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ส่งที่บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งนางาม อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี มีผู้รับชื่อ เทียบ สังข์มี ในฐานะเป็นพนักงาน รับเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓ หนังสือลับที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๕๓๗ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ส่งที่บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี มีผู้รับชื่อ เทียบ สังข์มี ในฐานะเป็นพนักงาน รับเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ (ที่อยู่ของผู้ถูกร้องเป็นไปตามฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (จังหวัดอุทัยธานี) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับรองว่าเป็นรายการจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗)

ต่อมา พันโท กมล ประจวบเหมาะ กรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๕๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีนางสาวสายชล ภราดร ไม่ยื่นบัญชีฯ อีกทางหนึ่ง จังหวัดอุทัยธานีมีหนังสือ ที่ มท ๐๘๘๗.๓/๑๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบว่าไม่สามารถติดต่อผู้ถูกร้องเพื่อให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่ได้ยื่นบัญชีฯ ได้ เนื่องจากผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างการหลบหนีคดีอาญา และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีแล้วด้วยคะแนนเสียง ๑๘ คะแนน (จากจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ๒๔ คน) ซึ่งเป็นคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ที่มีอยู่ ทำให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามนัยมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

นอกจากนี้ พันโท กมล ประจวบเหมาะ กรรมการ ป.ป.ช. ยังได้มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๑๒๕๕ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการ ป.ป.ส. ขอทราบข้อเท็จจริงกรณีสำนักงาน ป.ป.ส. มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกร้องในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้ทราบรายละเอียด

เพิ่มเติมว่า นางสาวสายชล ภราดร เป็นบุคคลเดียวกับ นางชาลิสสา เทพอาษา ซึ่งได้มีการเปลี่ยนชื่อ-สกุล หลายครั้ง และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าค้ายาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีพฤติการณ์ร่วมกับ นายสมพงษ์ กาศิริ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ผู้เป็นสามี ลักลอบจำหน่ายยาบ้าในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มาเป็นเวลานาน โดยนายสมพงษ์ กาศิริ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จับกุม ในข้อหาซื้อขายยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ในขณะที่ผู้ถูกร้องเองก็อยู่ระหว่างการหลบหนีคดียาเสพติด ตามหมายจับของสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองอุทัยธานี ที่ ๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สินของ ป.ป.ส. ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลงมติว่า ทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้อง จำนวน ๑๐ รายการ รวมมูลค่าประมาณ ๕,๒๒๓,๖๑๒ บาท นั้น มีจำนวน ๕ รายการ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราช บัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ คณะกรรมการฯ จึงได้มีคำสั่งที่ ๔๘๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง ทั้งที่ดินและเงินฝากในธนาคาร คือ

(๑) ยึดสิทธิการครอบครองที่ดินเพื่อทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง “ลานสักกรีสมอร์ท” ซึ่งอยู่ บนที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ทับเสลา จังหวัดอุทัยธานี รวม ๔ แปลง

(๒) อายัดบัญชีเงินฝากประจำและออมทรัพย์ในธนาคารต่างๆ อีก ๘ บัญชี

เนื่องจากผู้ถูกร้องมิได้ชี้แจงตอบหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. แต่อย่างใด ทั้งๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้อง ๓ ฉบับ ดังนั้น ในการประชุมครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียงว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณี เข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ภายในระยะเวลา ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนด ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ต่อไป ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณี เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๗ มีมติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป กับทั้ง (๑) แจ้งให้ผู้ร้องทราบ (๒) ส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และ (๓) ประกาศศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศ

ประเด็นในการพิจารณาและคำวินิจฉัย

เมื่อพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอที่จะพิจารณาประเด็นตามคำร้องแล้ว โดยมีประเด็นที่จะพิจารณาว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ รวมทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๕๑,๘๐๐.๖๔ บาท ผู้ร้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๒๔ คน ต้องยื่นบัญชีฯ ภายใน ๓๐ วัน กรณีเข้ารับตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

การที่ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องให้ชี้แจงเหตุผลในการไม่ยื่นบัญชีฯ ถึง ๓ ครั้ง แม้ผู้ถูกร้องจะไม่ได้รับหนังสือด้วยตนเอง แต่ก็มีพยานหลักฐานเป็นใบตอบรับลงชื่อผู้รับหนังสือทั้งสามฉบับ และมีพยานบุคคล คือ นายไพรัตน์ บุตรน้อย เป็นเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์อำเภอลานสักในขณะนั้นยืนยันว่าเป็นผู้นำจ่ายหนังสือฉบับที่สองและฉบับที่สามให้กับพนักงานของผู้ถูกร้องชื่อ เทียบ สังข์มี เป็นผู้ลงชื่อรับหนังสือจริง แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งแต่อย่างใด ประกอบกับได้ความจากจังหวัดอุทัยธานี ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๘๗.๓/๑๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ว่า สาเหตุที่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้องภายในกำหนดนั้น เนื่องจากผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างการหลบหนีคดีอาญา และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้มีการประชุมสมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕ และลงมติด้วยคะแนนเสียง ๑๘ เสียง (สมาชิกทั้งหมด ๒๔ คน) ซึ่งเป็นคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามนัยมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยสาเหตุที่ผู้ถูกร้องกระทำผิดกฎหมายและหลบหนีคดีอาญาและยังได้รายละเอียดเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ว่า ผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างการหลบหนีคดีอาญาเสพติด ตามหมายจับของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุทัยธานี ที่ ๑๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินของ ป.ป.ส. ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลงมติว่าทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้อง จำนวน ๕ รายการ (ในจำนวน ๑๐ รายการ รวมมูลค่า ๕,๒๒๓,๖๑๒ บาท) เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ คณะกรรมการฯ จึงได้มีคำสั่งที่ ๔๘๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ให้ยึดและอายัดทรัพย์สินดังกล่าว

นอกจากนั้น เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ดำเนินการและพิจารณาวินิจฉัยแล้วได้เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ พร้อมกับปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาล ตามข้อกำหนดฯ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ตามลำดับ ปรากฏว่า ที่ทำการไปรษณีย์ผู้นำส่งหนังสือแจ้งผู้ถูกร้องได้ส่งคืนสำเนาคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีหมายเหตุว่า “ไม่ได้อยู่ที่หมู่ ๖ นานแล้ว” ประกอบกับครบกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาลแล้ว (ปิดประกาศ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗) ก็ยังไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีและองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้เกิน ๑๐๐ ล้านบาท อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีรายได้ตามประกาศดังกล่าว เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ (๕) และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒

ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงต้องยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันครบรอบงบประมาณประจำปี ๒๕๕๔ ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ และต้องยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีมติให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่ง

กรณีตามคำร้องนี้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓) ซึ่งทำให้ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ (ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลทำให้ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔) แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือโดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีฯ รวม ๓ ครั้ง (ปรากฏหลักฐานว่า มีผู้อื่นรับหนังสือแทนทั้ง ๓ ครั้ง) ก็ไม่ได้รับการติดต่อกลับจากผู้ถูกร้อง ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงอีกว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากผู้ถูกร้องกระทำผิดกฎหมายและหลบหนีคดีอาญา ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ ด้วย นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏด้วยว่า ผู้ถูกร้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าค้ายาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส. และอยู่ระหว่างการหลบหนีคดียาเสพติด ตามหมายจับของ สก.อ. เมืองอุทัยธานี ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินของ ป.ป.ส. ก็ได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ ให้ยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง จำนวน ๘ รายการ (จากทั้งหมด ๑๐ รายการ มูลค่ารวม ๕,๒๒๓,๖๑๒ บาท) เนื่องจากเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ก็ได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายื่นต่อศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ปิดประกาศปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดแล้วผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่อย่างไรก็ตามพฤติการณ์ที่กล่าวมาจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบในกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ